

projevem síly, úchvatným zvěstováním, ale hodinou hrůzy a skuhravých modliteb, vysílaných k pokrčenému a zrádnému hromosvodu. Slunce zde svítí, aby vyprahllo vše, v čem je ještě zbytek jakési mízy, sníh zde napadne jen proto, aby učinil skvrnu domu ještě špinavější a ohyzdnější.

Bez vůně, bez ptačho zpěvu, bez ruchu života, bez jakékoliv krásy je tento kout, a aby ani ticho nemohlo zde být poezíí, stojí stranou v pláni nedaleko domu strojovna zámečníkova, obehnaná plotem jako srub. Vysoký, tenký komínek, ze dvou stran připevněný ocelovými lany, zvedá zlomyslně k obloze a vyplivuje chuchvalečky dýmu s hubujícím neustálým buch-buch-buch, jako by chvatně, po svém, nedočkavě odměřoval vteřiny neradostného času.

Dvě důležité figury chybějí v domě: Domovník a domácí.

Úklid v chodbách a na schodišti si obstarávají parťaje samy podle určeného pořádku. Majitelem domu je universitní profesor na penzi, stařeček s dlouhými bílými vlasy a vousy boha otce, bydlící ve své venkovské vile. Pět let už nenavštívil dům. Jeho zástupcem a správcem je učitel Holub.

Učitel je malé postavy, jeho tvář je bledá a pokrytá pihami, oči ocelově šedé. Dlouhé, světlé, řídké vlasy nosí sčesány dozadu. Krátký světlý plnovous zakrývá částečně jeho drzou, násilnickou, dopředu vysunutou bradu. Mluví-li s někým, vystupuje na špičky, aby se zdál větší, a nadouvá krk, aby si dodal důstojnosti. Je zrádný, mstivý, škodolibý, vždy ochotný k bezpráví nebo posměchu. Své správcovské moci v domě zneužívá, pokud se jen této moci zneužívat dá, nadržuje těm, kteří mu lichotí, a křivdí, kde může, ostatním, jež podezírá z nedostatku úcty k své osobě. Měl pletky se všemi služkami, které se kdy v domě objevily. Pro jakési nečisté aféry byl již blízek suspenze, ale

v kritické chvíli mu pomohl vzdálený příbuzný, vlivný úředník v ministerstvu. Na příbuzenství s tímto svým zachráncem je nesmírně hrdý a rád se jím chvástá.

Ač je poměrně ještě mlad, je učitel otcem osmi dětí ve věku od čtyř do patnácti let. Tato havět, vesměs chlapci, je postrachem celého domu. Jsou nevychovaní, drzí, hluční, špinaví a necudní, nemají úctu před ničím a před nikým. Učiteli jsou naprosto lhostejní, nestará se ani o jejich přečiny, ani o jejich budoucnost, vyžaduje však pro ně všemožné ohledy v domě a je nedůklivý proti každé kritice, která by se jich týkala. Netrestá je a nedovoluje, aby je trestal kdokoliv jiný.

Učitelova žena je hubená, nesmělá venkovská osoba, která ráda obléká odřený spravovaný župan a váže si na hlavu šátek místo klobouku. Má modré oči a červený nos od ustavičné rýmy. Nemá již zuby a ústa jí propadla jako stařeně a brada se zašpičatěla. Usmívá-li se, její rty se stáhnou, místo co by se rozšířily, a je z nich jediný uzlíček vrásek. Každé oslovení ji činí rozpačitou, je-li pozdravena, vděčně se klaní a směšně se tetelí jako malé děvčátko. Všechny její děti jí už přerostly přes hlavu. Je jejich služkou, jejich obětí, terčem jejich žertů. Muž jí opovrhuje. Nikdy je není vidět pospolu, nikdo v domě neslyšel, že by spolu také o něčem hovořili. Je záhadou, z jakého vzrušení, z jakého citu nebo jakého rozmaru zplodil s ní své četné potomstvo.

Učitelovi obývají polovinu prvého poschodi. Pro sebe si však ponechávají jen tři místnosti, zbylé dva pokoje pronajímají, aby částečně hradili výlohy své velké domácnosti. V jednom z pokojíků bydlí odedávna starý hospodský prodavač olejových rybiček, do druhého se před dubnovým kvartálem nastěhoval chromý záloženský úředník Charvát. Olejovkář spí ve dne a vychází večer se svým košíkem přikrytým černým voskovaným plátnem. Je lysý, otylý, nosí